

**Denominarea monedei naționale
Implicații asupra sistemului bancar
și operatorilor economici**

**Florin Georgescu
Prim-viceguvernator
Banca Națională a României**

București, 17 noiembrie 2004

Programul de emisiune monetară al Băncii Naționale a României (1)

Se va desfășura în trei etape:

- **octombrie 2004 – iunie 2005** – asigurarea cantităților necesare de bancnote și monede metalice noi pentru lansare în circulație
- **iulie 2005 – decembrie 2005** – suplimentarea noii emisiuni pentru acoperirea nevoilor circulației (în creștere în trim. IV)
- **ianuarie 2006 – decembrie 2006** – finalizarea emisiunii și realizarea înlocuirii treptate a vechilor însemne cu cele din noua emisiune monetară

Programul de emisiune monetară al Băncii Naționale a României (2)

- Începând cu **1 iulie 2005**, în circulație se vor afla atât lei noi, cât și lei vechi
- Punerea în circulație a noilor însemne monetare se va realiza **treptat**, în cantități limitate:
 - în prima etapă, numai prin ghișeele sistemului bancar
 - după adaptarea ATM-urilor, se va face și prin intermediul acestora.

Programul de desfășurare a acțiunii de înlocuire a însemnelor monetare (1)

- **Afișarea prețurilor în cele două monede (lei vechi și lei noi) la locul de expunere a mărfurilor**
 - de la 1 martie 2005, cu patru luni înainte de lansarea noii emisiuni
 - până la 30 iunie 2006, cu șase luni înainte de încetarea puterii circulatorii a vechii emisiuni

- **Circulația duală a celor două emisiuni**
 - timp de un an și jumătate
 - vor putea fi utilizate pentru plăți, concomitent, atât cupiurile noii emisiuni, cât și cele ale vechii emisiuni

- **Preschimbarea vechilor cupiuri după încetarea puterii de circulație**
 - timp de trei ani (1 ianuarie 2007 – 31 decembrie 2009), prin sucursalele BNR și alte instituții de credit, fără a fi percepute comisioane de la public

Programul de desfășurare a acțiunii de înlocuire a însemnelor monetare (2)

- Adaptarea aplicațiilor informatice și calibrarea ATM-urilor, sorterelor, aparatelor de schimb valutar ale băncilor comerciale etc. vor fi posibile numai după **1 iulie 2005** – data punerii în circulație a noii emisiuni
- Instituțiile de credit vor fi alimentate cu noile însemne monetare începând cu **luna iunie 2005**. Noile bancnote și monede vor fi depozitate în tezaurele instituțiilor bancare, putându-se folosi numai de la **1 iulie 2005**
- Pentru adaptarea aplicațiilor informatice ale băncilor comerciale, BNR are în vedere soluția declarării a două zile lucrătoare (**29 și 30 iunie 2005**) ca fiind zile cu program special de decontare (mai scurt)

Implicații asupra activității agenților economici (1)

Aparate electronice de marcat

- Înregistrarea duală a prețurilor, începând cu 1 martie 2005, pe bonul emis de aparatele electronice de marcat implică adaptarea soft-ului
 - acțiune inoportună din punct de vedere tehnic și economic
- Aparatele electronice de marcat nu trebuie înlocuite, ele trebuie doar adaptate potrivit noilor cupiuri

Implicații asupra activității agenților economici (2)

- În perioada **1 martie 2005 – 30 iunie 2006**: prețurile și tarifele bunurilor și serviciilor vor fi afișate atât în moneda veche, cât și în moneda nouă
- Afișarea se va face la locul de expunere a bunurilor și, respectiv, de prestare a serviciilor; în cazul furnizorilor de utilități, afișarea se face la casieriile acestor unități
- În perioada **1 martie – 30 iunie 2005**: facturile emise de furnizorii de utilități se vor întocmi atât în lei vechi, cât și în lei noi
- În perioada **1 ianuarie – 30 iunie 2005**: evidența contabilă se conduce în lei vechi

Implicații asupra activității agenților economici (3)

- Raportarea contabilă semestrială pentru **30 iunie 2005** se întocmește în lei vechi
- Soldurile cuprinse în balanța de verificare la **30 iunie 2005** vor fi transformate în lei noi
- De la **1 iulie 2005** evidențele tehnic-operative și financiar-contabile ale persoanelor juridice și persoanelor fizice autorizate se conduc în lei noi
- În perioada **1 iulie 2005 – 31 decembrie 2006**, agenții economici care sunt obligați să utilizeze aparate electronice de marcat vor elibera clienților bon fiscal și, la cerere, factura în lei noi, indiferent dacă plata se efectuează cu moneda veche sau cu moneda nouă
- În perioada **1 iulie 2005 – 31 decembrie 2006** registrul de casă și monetarul se întocmesc separat pentru moneda veche și pentru moneda nouă

Implicații asupra activității sistemului bancar (1)

- Cantitatea de numerar în circulație nu va crește, noile bancnote și monede fiind puse în circulație
 - numai pe măsura retragerii vechilor însemne monetare devenite necorespunzătoare datorită uzurii
 - pentru a acoperi creșterile necesarului de numerar previzionate pentru perioada sfârșitului de an
- Ca urmare, circulația duală a celor două emisiuni nu va crea dificultăți băncilor comerciale în domeniul transportului, depozitării și manipulării numerarului
- La finele perioadei duale de circulație, **31 decembrie 2006**, numărul de bancnote și monede metalice aflate în circulație va fi mai mic decât în prezent datorită structurii mai adecvate a noilor cupiuri → reducerea costurilor de producție, de procesare, transport și manipulare ale BNR, sistemului bancar și agenților economici

Implicații asupra activității sistemului bancar (2)

- Soldurile conturilor deschise de instituțiile de credit și Trezoreria statului la BNR (conturile LORO) vor fi convertite în lei noi la data de **30 iunie 2005**
- Începând cu data de **1 iulie 2005**, evidența acestor conturi se va conduce în lei noi
- Introducerea unei noi unități de cont va atrage după sine și modificarea codului internațional al monedei românești. BNR a decis atribuirea codului **RON** (*Romanian New Leu*) față de **ROL** (*Romanian Leu*)

Implicații asupra activității sistemelor de plăți

- Documentele aflate în curs de decontare, emise înainte de **1 iulie 2005**, se vor fi decontat la această dată, deoarece Sistemul Electronic de Plăți (SEP) va funcționa în timp real

Concluzii

- Denominarea leului este o acțiune obiectiv necesară din punct de vedere economic și monetar, cu avantajele și costurile corespunzătoare, în realizarea căreia s-a avut în vedere și crearea premiselor pentru trecerea la moneda unică europeană în anii următori
- În momentul introducerii euro nu se vor mai efectua cheltuieli pentru adaptarea ATM-urilor, sorterelor, aparatelor de schimb valutar etc.